

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. G. prawa do renty rodzinnej. Organ rentowy w uzasadnieniu wskazał, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 4 grudnia 2013 r. wnioskodawczyni została uznana za całkowicie niezdolną do pracy, a niezdolność powstała w dniu 30 sierpnia 2000 r. Wobec powyższego organ rentowy wskazał, że brak jest podstaw do przyznania renty rodzinnej, ponieważ niezdolność do pracy nie powstała w okresach wymienionych w pkt 1 – 3 art. 65 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

/Decyzja k. 27 – 28 plik II akt ZUS/

Wnioskodawczyni W. G. (1) uznała powyższą decyzję za krzywdzącą i w dniu 23 grudnia 2013 r. złożyła odwołanie. Wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i w uzasadnieniu wskazała, że stała się niezdolna do pracy w okresie do osiągnięcia 16 roku życia.

/Odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy powołując się na okoliczności tożsame ze wskazanymi w uzasadnieniu skarżonej decyzji wniósł o oddalenie odwołania.

/Odpowiedź na odwołanie k. 8 – 9/

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

W. G. (2) urodziła się w dniu (...) Posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe. Z zawodu jest krawcem odzieży damskiej lekkiej. **Od 1 października 2003 r. pobiera rentę socjalną na stałe.** Ubezpieczona nie pracuje.

/Bezsporne, świadectwo ukończenia szkoły zawodowej – k. 39, zeznania wnioskodawczyni – k. 103, zeznania wnioskodawczyni z dnia 27 czerwca 2016 r. – 00:18:20 – 00:22:56 – płyta CD – k. 201/

W. G. (1) **od 1 września 1996 r.** była uczennicą Technikum Odzieżowego dla Dorosłych wchodzącego w skład Zespołu Szkół (...) Ł.. Decyzją Rady Pedagogicznej z dnia 17 czerwca 1997 r. ubezpieczona została niepromowana na semestr III i została skreślona z listy uczniów w/w szkoły.

/Zaświadczenie – k. 49 plik I akt ZUS, indeks – k. 40 – 43, zeznania wnioskodawczyni – k. 103/

Orzeczeniem Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Ł. z dnia 7 lipca 1998 r. W. G. (1) została zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności do dnia 3 czerwca 2001 r. Nie została ustalona data powstania niepełnosprawności, ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 7 lipca 1998 r. Nie ustalono daty powstania niepełnosprawności.

/Orzeczenie o ustaleniu stopnia niepełnosprawności – k. 3 w aktach VIII U 2162/13, dokumentacja medyczna w kopercie – k. 127/

Orzeczeniem (...) do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Ł. z dnia 24 stycznia 2001 r. W. G. (1) została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Ustalony stopień niepełnosprawności ma charakter trwały i orzeczenie wydaje się na stałe. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 30 sierpnia 2000 r., niepełnosprawność istnieje od dzieciństwa.

/Orzeczenie o ustaleniu stopnia niepełnosprawności – k. 4 w aktach VIII U 2162/13, dokumentacja medyczna – k. 127 /

W dniu 20 grudnia 2012 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o rentę rodzinną po zmarłej matce **K. G. .**

K. G. zmarła 10 grudnia 2012 r.

/Wniosek – k. 1 – 7 plik I akt ZUS, skrócony odpis aktu zgonu – k. 11 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia **9 kwietnia 2013 r.** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. G. prawa do renty rodzinnej. Organ rentowy w uzasadnieniu wskazał, że orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 24 stycznia 2013 r. wnioskodawczyni została uznana za całkowicie niezdolną do pracy, a niezdolność powstała w dniu 30 sierpnia 2000 r. Wobec powyższego organ rentowy wskazał, że brak jest podstaw do przyznania renty rodzinnej, ponieważ niezdolność do pracy nie powstała w okresach wymienionych w pkt 1 – 3 art. 65 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

/Decyzja k. 53 – 54 plik I akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona W. G. (1) i postanowieniem z dnia 18 września 2013 r. **Sąd Okręgowy odrzucił odwołanie wnioskodawczyni** od decyzji z dnia 9 kwietnia 2013 r. odmawiającej prawa do renty rodzinnej.

/Odwołanie – k. 2 w aktach VIII U 2162/13, postanowienie – k. 28 w aktach VIII U 2162/13/

Ubezpieczona W. G. (1) **w dniu 24 września 2013 r.** złożyła **ponownie wniosek** o rentę rodzinną po zmarłej matce K. G..

/Wniosek – k. 1 – 8 plik II akt ZUS/

Orzeczeniem z dnia 14 listopada 2013 r. Lekarz Orzecznik ZUS rozpoznał u wnioskodawczyni organiczne zaburzenia osobowości, upośledzenie umysłowe lekkie. Wnioskodawczyni została uznana za trwale całkowicie niezdolną do pracy. Lekarz Orzecznik wskazał, że całkowita niezdolność do pracy powstała 30 sierpnia 2000 r.

/Orzeczenie – k. 19 – 20 plik II akt ZUS, opinia lekarska – k. 9 dokumentacji medycznej/

Wnioskodawczyni złożył sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika do Komisji Lekarskiej w dniu 18 listopada 2013 r.

/sprzeciw – k. 13 dokumentacji medycznej/

Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 4 grudnia 2013 r. zajęła tożsame stanowisko, uznając, iż wnioskodawczyni jest osobą trwale całkowicie niezdolną do pracy. Komisja wskazała, że całkowita niezdolność do pracy powstała 30 sierpnia 2000 r. U wnioskodawczyni rozpoznano organiczne zaburzenia osobowości, lekkie upośledzenie umysłowe.

/orzeczenie – k. 25 – 26 plik II akt ZUS, opinia lekarska – k. 15 – 17 dokumentacji medycznej/

W konsekwencji zaskarżoną decyzją z dnia 12 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. G. prawa do renty rodzinnej.

/Decyzja – k. 27 – 28 plik II akt ZUS/

Wnioskodawczyni cierpi na organiczne zaburzenia osobowości oraz upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim. Wnioskodawczyni ma 35 lat, wykształcenie zasadnicze zawodowe specjalne, z zawodu jest szwaczką. Badana podjęła jeszcze naukę w technikum ale jak podaje zrezygnowała z powodu choroby matki. Mimo prób nie potrafiła utrzymać się w pracy. Dotąd pracowała krótko około 2 tygodni. Od 2003 r. pobiera rentę socjalną w związku z orzeczeniem umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z przyczyn psychiatrycznych. Umiarkowany stopień ustalony jest od 30 sierpnia 2000 r. z dostępnej dokumentacji wynika, że ubezpieczona leczy się psychiatrycznie od 1998 roku w PZP z rozpoznaniem upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, organiczne zaburzenia osobowości. Od urodzenia wykazywała niższy poziom sprawności intelektualnej. W badaniach psychologicznych znajdują się informacje o impulsywności, autoagresji wnioskodawczyni, która się nasila pod wpływem alkoholu. Od 1998 r. ubezpieczona była kilkakrotnie hospitalizowana z powodu dekompensacji objawów osobowości. Po leczeniu uzyskano krótkie okresy

poprawy stanu zdrowia. Po śmierci matki u wnioskodawczynie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia, wystąpienie reakcji żałoby wymagające pobytu w oddziale dziennym oraz psychiatrycznym ogólnym. Po zastosowanym leczeniu stopniowa poprawa w zakresie tych zaburzeń. Obecne badanie psychiatryczne potwierdziło zaburzenia osobowości z rekompensacjami u osoby z upośledzeniem umysłowym lekkim. Występujące u wnioskodawczynie zaburzenia psychiczne powodują umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu całkowitej, trwałej niezdolności do pracy. Umiarkowany stopień niepełnosprawności nie jest jednak tożsamy z całkowitą niezdolnością do pracy. Nie ma jednak danych do orzekania całkowitej niezdolności do pracy przed 16 rokiem życia. Z psychiatrycznego punktu widzenia trwała niezdolność badanej do pracy miała początek od 30 sierpnia 2000 r. (orzeczeniu o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności). Przed 30 sierpnia 2000 r. nie było takiego nasilenia objawów zaburzeń i zaburzeń osobowości, które uzasadniałyby przyjęcie wcześniejszej daty uznania całkowitej niezdolności do pracy. Organiczne zaburzenia osobowości to proces dynamiczny. Od 2000 r. zaburzenia były nasilone. Ubezpieczona przebywała w szpitalu.

/Opinia lekarza biegłego sądowego psychiatry H. K. – k. 77 – 79, pisemna opinia uzupełniająca – k. 134 – 135, ustna opinia uzupełniająca z dnia 27 czerwca 2016 r. – 00:01:03 – 00:18:20 – płyta CD – k. 201/

Nadto wnioskodawczynie cierpi na bóle i zawroty głowy. Badana jest pod stałą opieką (...). Ze względu na zawroty i bóle głowy ubezpieczona była diagnozowana w 2011 r. Badania typu CT i (...) głowy nie wykazały patologii w zakresie mózgu. Badaniem neurologicznym nie stwierdzono u ubezpieczonej objawów uszkodzenia układu nerwowego. W karcie informacyjnej z I. Przyjęć z dnia 25 kwietnia 2014 r. wskazano, że u ubezpieczonej rozpoznano padaczkę. W wywiadzie badana podała, że miała rozpoznaną w dzieciństwie padaczkę. Wykonano u wnioskodawczynie badanie TK głowy, które zmian patologicznych nie wykazało i zalecono przyjmowanie leków oraz dalszą opiekę w Poradni Neurologicznej. Rozpoznana u wnioskodawczynie padaczka jest o nieznannej etiologii i to nie oznacza, że występowała w dzieciństwie. Jeżeliby rozpoznano padaczkę w dzieciństwie, musielibyśmy wiedzieć jakie to są napady, jak często występują, jakimi lekami są leczone. Rozpoznanie padaczki nie powoduje od razu niezdolności do pracy. Wnioskodawczynie została uznana przez psychiatrę za całkowicie niezdolną do wykonywania pracy zarobkowej. Z neurologicznego punktu widzenia wnioskodawczynie jest zdolna do pracy.

/Opinia lekarza biegłego sądowego specjalisty neurologa J. B. – k. 83 – 85, pisemna opinia uzupełniająca – k. 143, ustna opinia uzupełniająca z 18 kwietnia 2016 r. – 00:03:10 – 00:06:58 – płyta CD – k. 182/

Na podstawie analizy akt sprawy oraz przeprowadzonego badania psychologicznego stwierdzono u wnioskodawczynie sprawność intelektualną w granicach lekkiego upośledzenia umysłowego z zaburzeniami procesów poznawczych potwierdzającymi zmiany organiczne w o.u.n., cechy osobowości niedojrzałej emocjonalnie i społecznie z tendencjami do reakcji impulsywnych, zaistniałe wielokrotne próby „s” występowały w sytuacjach trudnych emocjonalnie, miały charakter „wołania o pomoc”. Obraz funkcjonowania procesów poznawczych oraz czynności wykonawczych wskazuje na zmiany organiczne w mózgu będące pierwotną przyczyną niskiej sprawności intelektualnej. U wnioskodawczynie dominują objawy obniżonego krytycyzmu i prezentowanego obrazu „wyuczonej bezradności”. Nie stwierdzono objawów mogących wskazywać na proces organiczny. Wydaje się, że odpowiednia stymulacja w okresie rozwojowym doprowadziłaby do uzyskania zdolności do pracy, zgodnej z poziomem sprawności intelektualnej ubezpieczonej. Ubezpieczona ma problemy z czytaniem, pisaniem. Może wykonywać proste prace fizyczne.

/Opinia biegłego sądowego specjalisty neuropsychologa dr L. S. – k. 130, ustana opinia uzupełniająca – k. 160 – 161/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie analizy materiału dowodowego zawartego w aktach sprawy i w aktach ZUS oraz opinii biegłych lekarzy sądowych psychiatry, neurologa i pomocniczo biegłego psychologa. Opinie te są wiarygodne i zostały sporządzone przez biegłych o specjalnościach, właściwych, z punktu widzenia schorzeń, na jakie cierpi wnioskodawczynie, w oparciu analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej i bezpośrednio badanie wnioskodawczynie. Biegli określili schorzenia występujące u badanej i ocenili ich znaczenie dla jego zdolności do pracy, odnosząc swą ocenę do jego kwalifikacji zawodowych.

Biegły psychiatra wyjaśnił przyczynę uznania wnioskodawczyni za osobę całkowicie niezdolną do pracy od 30 sierpnia 2000 r., zaś biegły neurolog wskazał przyczyny uznania ubezpieczonej za zdolną do pracy. Opinie te zostały wyczerpująco uzasadnione, a końcowe wnioski orzecznicze wynikają w sposób logiczny z treści opinii.

W ocenie Sądu, nie ma podstaw do tego by podważać wiarygodność i moc dowodową opinii biegłych, a kwestia zdolności do pracy i data powstania całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawczyni została dostatecznie wyjaśniona w opiniach oraz opiniach uzupełniających.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią **art. 65 ust. 1 i 2** Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.) renta rodzinna przysługuje członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Zgodnie z **art. 68 ust. 1** w/w ustawy, dzieci (własne, drugiego małżonka i przysposobione) mają prawo do renty rodzinnej:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Z treści wymienionego przepisu wynika, iż dzieci mają prawo do rodzinnej renty, bez względu na wiek, jeśli w okresie, "o którym mowa w pkt 1 lub 2" - czyli do ukończenia 16 lat albo do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, a nie osiągnęły 25 lat życia stały się całkowicie niezdolne do pracy.

Niezdolność do pracy definiuje przepis art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dało podstaw dla uwzględnienia odwołania, gdyż w odniesieniu do odwołującej się nie został spełniony warunek całkowitej niezdolności do pracy powstałej w okresie, o którym mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 lub 2.

Z opinii biegłego psychiatry jednoznacznie wynika, że ubezpieczona stała się całkowicie niezdolna do pracy od 30 sierpnia 2000 r. tj. po ukończeniu 16 roku życia jak i po ustaniu nauki w szkole.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznając, że decyzja organu rentowego jest prawidłowa, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c, odwołanie jako niezasadne oddalił w pkt 1 wyroku.

Sąd Okręgowy w pkt 2 wyroku przyznał i nakazał wypłacić adwokatowi M. Z. z funduszu Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu wnioskodawczyni kwotę 73,80 zł z VAT w oparciu o § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 2 oraz w oparciu o §19 i §20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.